

ANALISA RANGKAIAN JALAN RAYA DAN KAITANNYA DENGAN PEMBANGUNAN EKONOMI

**DISEDIAKAN OLEH
ABD HAMID ABD MAJID**

dissertasi ini diserahkan bagi
memenuhi sebahagian dari syarat-syarat penganugerahan
diploma lanjutan perancang bandar dan wilayah

**JABATAN PERANCANG BANDAR DAN WILAYAH
KAJIAN SENIBINA PERANCANG DAN UKUR
INSTITIUT TEKNOLOGI MARA
APRIL
1980**

PRA-KATA

Sejarah telah membuktikan bahawa jalan merupakan satu element penting didalam membentuk sesuatu kawasan. Sesuatu tempat yang mempunyai pelaluan yang maksima membangun dengan pesatnya dan membentuk kepada sebuah pusat pertumbuhan. Pembentukan jalan-jalan ini dapat membawa masuk element pembangunan serta ia akan membentuk kepada satu sistem atau corak yang diarahkan oleh keadaan fizikal. Dari corak ini ia akan membentuk kepada satu rangkaian jalan raya yang kompleks yang dikaitkan dengan keadaan sekeliling seperti sosial dan ekonomi. Adalah perlu rangkaian jalan raya ini dikaitkan semasa dengan keadaan semasa kerana setiap perubahan keatas rangkaian jalan raya ini akan mendatangkan kesan kepada keadaan semasa. Oleh itu pertalian rangkaian jalan raya dengan organisasi jarak adalah perlu dibentuk bagi menentukukan darjah pelaluan, persambungan dan lingkaran yang mana ia perlu dikaitkan dengan keadaan sebenar. Walaupun pembentukan ini tidak mengambil kira fakta penting seperti ekonomi sosial tetapi ia boleh dijadikan asas untuk kajian lanjut dimana perkembangan jalan raya ini diselarasakan dengan pembangunan ekonomi. Oleh itu perlu dibentuk pertalian antara jalan raya dengan pembangunan ekonomi dengan menggunakan model analisa regrasi bagi menentukan pembentukan pertalian positif atau negatif. Kedua-dua cara penganalisan tadi akan lebih berkesan jika ianya dikaitkan dengan keadaan sebenar dimana perlu dikesan pembangunan ekonomi dan jalan raya pada keadaan setempat di kawasan kajian. Kesan positif dan negatif dari pembangunan jalan raya dan pembangunan ekonomi ini akan mengakibatkan ketidak seimbangan pembangunan dan berlaku disesuatu tempat. Dengan berdasarkan kepada beberapa kajian yang telah dinyatakan diatas dapatlah dibentuk polisi-polisi dan strategi pembangunan jalan raya dan ekonomi agar setiap pembangunannya tidak akan mendatangkan kesan negatif keatas keadaan fizikal, ekonomi dan sosial dan ianya mestilah memenuhi kehendak Dasar Ekonomi Baru yang merupakan objektif utama bagi negara kita. Dengan perancangan yang teliti adalah diharapkan setiap pembangunan jalan raya yang dilaksanakan kesan positifnya mestilah dapat dirasakan oleh setiap lapisan masyarakat dan memberi keharmonian dan meningkatkan ekonomi negara.

KANDUNGAN

Penghargaan	(iii)
Pra-Kata	(iv)

BAB SATU M.S

1.0 SEJARAH PERKEMBANGAN JALAN RAYA	1
1.1 Sejarah Perkembangan Jalan Raya Sebelum Merdeka	1
1.2 Sejarah Perkembangan Jalan Raya Selepas Merdeka	14
1.3 Pentadbiran Dan Polisi Jalan Raya Di Malaysia	18
1.3.1 Pentadbiran Dan Polisi Jalan Raya Di- Malaysia Sebelum Merdeka.	18
1.3.2 Pentadbiran Dan Polisi Jalan Raya Di- Malaysia Selepas Merdeka.	19

BAB DUA

2.0 STRUKTUR RANGKAIAN JALAN RAYA	23
2.1 Rangkaian Jalan Raya Masakini Di Malaysia	23
2.1.1 Rangkaian Jalan Raya Di Pembangunan Wilayah Di Malaysia Barat.	27
2.1.2 Jenis Jalan Raya Di Malaysia Barat.	29
2.1.3 Tingkat Perkhidmatan Jalan Raya Di- Malaysia Barat.	32
2.1.4 Kelas Keutamaan Projek Jalan Raya Di- Malaysia Barat.	34

2.2	Rangkaian Jalan Raya Di Selangor (Kawasan Kajian)	35
2.2.1	Tata-Tingkat Jalan Raya Di Selangor	36
2.2.2	Keadaan Jalan Raya Di Negeri Selangor'	39
2.2.3	Projek Dan Perbelanjaan Jalan Raya Di- Negeri Selangor Antara Tahun 1971-1980.	41
2.2.4	Kemampuan J.K.R Negeri Selangor	42
2.2.5	Projek Dan Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan Untuk Jalan Persekutuan (1971 - 1980).	43
2.2.6	Perbelanjaan Penjagaan Jalan Raya Di- Negeri Selangor.	44

BAB TIGA

3.0	ANALISA RANGKAIAN JALAN RAYA DI NEGERI SELANGOR	46
3.1	Jalan Raya Dan Struktur Jarak 'Spatial' Kawasan	46
3.2	Pola Rangkaian Jalan Raya Di Negeri Selangor	49
3.3	Persambungan ('connectivities') Didalam Rangkaian Jalan Raya Di Negeri Selangor.	50
3.3.1	Darjah Persambungan Didalam Sistem Rangkaian Jalan Raya Di Negeri Selangor.	54
3.3.2	Darjah Litaran (Circuit) Didalam Sistem Rangkaian Jalan Raya Di Negeri Selangor.	58
3.4	Pelaluan 'Accessibility' Nodus (Bandar) Di- Negeri Selangor.	61

3.4.1	Pelaluan Secara Langsung 'Direct Connectivity' Antara Nodus.	61
3.4.2	Pelaluan Secara Tidak Langsung 'Indirect Connectivity' Antara Nodus.	67
3.5	Rumusan	70

BAB EMPAT

4.0	RANGKAIAN JALAN RAYA DENGAN PEMBANGUNAN EKONOMI DI-NEGERI SELANGOR.	72
4.1	Pembangunan Jalan Raya Dan Pembangunan Ekonomi	72
4.2	Penggunaan 'Regression Analysis'	78
4.2.1	Membentuk Petunjuk Ekonomi Dan Sosial	78
4.2.2	Membentuk Petunjuk Fizikal	81
4.2.3	Analisa Pertalian Antara Jalan Raya Dan Pembangunan Ekonomi.	83
4.3	Rumusan	87

BAB LIMA

5.0	KESAN PEMBANGUNAN EKONOMI DAN JALAN RAYA DI NEGERI SELANGOR.	91
5.1	Kesan Pembangunan Keatas Kepadatan Didalam Sistem Rangkaian Jalan Raya Di Negeri Selangor.	91
5.1.1	Fakta Yang Menyebabkan Pertambahan Kenderaan Di Negeri Selangor.	92
5.1.2	Kesan Pertambahan Kenderaan Keatas Kepadatan Jalan Raya Masakini.	93